

תה"ג 24844/09/18 - היועץ המשפטי לממשלה נגד דוד בלומברג, מיכאל יהודה אלי עקנין

בית המשפט המחוזי בירושלים

תה"ג 24844-09-18 מדינת ישראל נ' בלומברג(עציר) ואח'

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
העותר
היועץ המשפטי לממשלה על ידי עו"ד אבי קרוננברג ועו"ד
תם כהן

נגד
המשיבים
1. דוד בלומברג (עציר) על ידי עו"ד עזריאל פרידנברג
2. מיכאל יהודה אלי עקנין (עציר) על ידי עו"ד יניב שגב

החלטה

לפני עתירה להכריז על המשיבים, דוד בלומברג (דוד אלזערא) (להלן: "**משיב 1**") מיכאל יהודה אלי עקנין (להלן: "**משיב 2**"), כברי-הסגרה על פי סעיף 3 לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954 (להלן: "**החוק**"), בגין עבירות הונאה בהן הם מואשמים בצרפת (להלן: "**צרפת**").

רקע

1. בין מדינת ישראל ובין צרפת קיים הסכם הקובע הדדיות בהסגרת עבריינים, והוא האמנה האירופית בדבר הסגרה, אשר פורסמה בכתבי אמנה 647, כרך 17, בעמ' 87 (להלן: "**האמנה**") (נספח ב' לעתירה).

2. בימים 4.7.17 ו-15.8.17 הגישה ממשלת צרפת, באמצעות שגרירות צרפת בישראל, בקשה להסגיר לידיה את המשיבים בגין עבירות הונאה מע"מ שביצעו בצוותא חדא (נספח ג'-ד' לעתירה) (להלן: "**בקשת ההסגרה המשותפת**"). ביום 4.7.17 הגישה ממשלת צרפת, באמצעות שגרירות צרפת בישראל, בקשה להסגיר לידיה את משיב 2 בנוסף בגין עבירות הונאה ופשיטת רגל פלילית (נספח ג' ו-ה' לעתירה) (להלן: "**בקשת ההסגרה נגד משיב 2**"). ביום 29.8.18 הורתה שרת המשפטים, הגב' אילת שקד, מכוח סמכותה לפי סעיף 3 לחוק, על הבאת המשיבים לפני בית המשפט המחוזי בירושלים, על מנת שיקבע האם הם ברי-הסגרה לצרפת (נספח א' לעתירה). על פי בקשות ההסגרה, מדובר בעבירות על פי סעיפים שונים לקוד הפלילי הצרפתי. בגין בקשת ההסגרה המשותפת בעבירות: הונאה בחבורה, הלבנת הון בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לפשע שעונשה 10 שנות מאסר. בגין בקשת ההסגרה נגד משיב 2 בעבירות: הונאה ופשיטת רגל פלילית.

3. לפי סעיף 2(א) לחוק "**בחוק זה עבירת הסגרה היא כל עבירה שאילו נעברה בישראל דינה מאסר שנה או עונש חמור מזה**", העבירות המפורטות בבקשת ההסגרה המשותפת הן עבירות הסגרה (עבירת קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "

"חוק העונשין", עבירה שהעונש המקסימלי הקבוע בצדה הוא עד 5 שנות מאסר, עבירת זיוף בנסיבות מחמירות- עבירה לפי סעיף 418 לחוק העונשין, עבירה שהעונש המקסימלי הקבוע בצדה הוא עד 5 שנות מאסר, עבירת הלבנת הון- עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס- 2000 (להלן: **"חוק הלבנת הון"**), עבירה שהעונש המקסימלי הקבוע בצדה הוא עד 10 שנות מאסר). כמו כן, העבירות המפורטות בבקשת ההסגרה נגד משיב 2 הן עבירות הסגרה (עבירות מנהלים ועובדים בתאגיד- עבירה לפי סעיף 424(1) לחוק העונשין, עבירה שהעונש המקסימלי הקבוע בצדה הוא עד 5 שנות מאסר ועבירה לפי סעיף 424(2) לחוק העונשין, עבירה שהעונש המקסימלי הקבוע בצדה הוא עד שנת מאסר ועבירת קבלת דבר במרמה- עבירה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, עבירה שהעונש המקסימלי הקבוע בצדה הוא עד 3 שנות מאסר).

בקשת ההסגרה

בקשת ההסגרה המשותפת למשיבים

4. על פי הנטען בבקשת ההסגרה, עסקינן בפרשת הונאה רחבת היקף שהתרחשה בין השנים 2008-2009 במסגרתה בוצעו בשוק מכסות הפחמן במדינות האיחוד האירופאי הונאות אשר התבססו על שיטת הונאה נפוצה באותה תקופה: "קרוסלות המע"מ". מדובר בשיטה לפיה, נרכשו מכסות פחמן בעסקאות הפטורות ממע"מ, המכסות נמכרו בתוך המדינה לחברה אחרת תוך גביית מע"מ בגין העסקה עבור רשויות המדינה (לעיתים לפני או אחרי שנעשו מספר עסקאות עם "חברות קש", שכל מטרתן לטשטש את עקבות החברה הראשונה בשרשרת) והימנעות מכוונת מהעברת המע"מ לרשויות המדינה. המשיבים שימשו כמנהלי החברה שסחרה במכסות פחמן בהיקף נרחב (Muller Assets Holdings). במעשיהם הונו המשיבים את ממשלת צרפת, בכך שהועלמו תשלומי מע"מ בסך כ-51 מיליון אירו.

5. בקשת ההסגרה נתמכה בחומר ראיות כדלהלן: דוחות חקירה, פרוטוקולי תשאול של משיב 1 ומעורבים נוספים בצרפת בפני שופט חוקר, והאזנות סתר.

בקשת ההסגרה נגד משיב 2

6. על פי הנטען בבקשת ההסגרה, בין השנים 2004-2006 שיווקה חברת Solyweb (בבעלות משיב 2) חבילות תקשורת וצידוד טלפוניה של חברת Bouygues Telecom (להלן: **"חברת BT"**), כמשווק משנה. הכנסותיה התבססו על עמלות שקיבלה מהמשווק Stock-com. בפועל, נכנסה Solyweb להתקשרות עם המשווק Stock-com, במטרה להוציא במרמה כספי עמלות, באמצעות יצירת מצגי שווא, להגדלת מספר הקווים עליהם דיווחה Solyweb. היא איתרה לקוחות פוטנציאלים ממאגר הלקוחות של BT ומגורמים אחרים, פנתה ללקוחות אלו והציעה להם מחירי מבצע עבור חבילות תקשורת או טלפון מתנה. אל לקוחות שהסכימו להצעה, הגיעו נציגי מכירות של Solyweb שהחתימו אותם על מסמכי חבילות התקשרות כאשר בפועל לא התכוונה Solyweb לספק את המוצרים שהבטיחה, אלא רק לספק לידיה פרטים אישיים של הלקוחות בהם עשתה שימוש כדי לנפח את כמות דיווחי המכירות שלה. בפועל, הלקוחות לא קיבלו את המוצרים ש-Solyweb הבטיחה להם, לקוחות גילו שנפתחו על שמם קווים נוספים או חבילות נוספות שלא הסכימו עליהם. כתוצאה ממעשיה אלו קיבלה Solyweb עמלות בסך כולל של כ-3,900,000 אירו מהמשווק Stock-com. מיד עם קבלת הכספים העביר משיב 2 את הכספים מחשבונה של Solyweb

לחברות שונות בבעלותו או בשליטתו של משיב 1 וחלק מהכספים אף הועברו לחשבונותיהם הפרטיים של המשיבים.

7. בגין מעשים אלו, ביום 25.6.14 הורשע משיב 2, שלא בנוכחותו בעבירה של פשיטת רגל פלילית (אי דיווח חשבונאי) ובעבירות מרמה כלפי 13 לקוחות של חברת Solyweb ונדון ל- 30 חודשי מאסר בפועל וקנס של 50,000 אירו. יצוין, כי משיב 1 הורשע יחד עם משיב 2 באותו כתב אישום, ונדון אף הוא ל-30 חודשי מאסר בפועל. עוד צוין בבקשת ההסגרה נגד משיב 2 כי בשל העובדה שמשיב 2 לא היה מיוצג במשפטו, הוא יהיה זכאי למשפט חוזר, ככל שיבקש, לאחר הסגרתו לצרפת.

8. בבקשת ההסגרה נתמכה בחומר הראיות כדלהלן: פסק דין נגד המשיבים המתייחס לראיות שהוצגו בפני בית המשפט, הודעותיו של משיב 1, הודעתו של נאשם נוסף רמי ואלין, הודעתה של יועצת משפטית של חברת BT, תלונותיהם של לקוחות BT אודות המרמה כלפיהם ודו"ח הרשות לאיסור הלבנת הון בצרפת.

עיקרי טענות הצדדים

9. ב"כ משיב 1 טען שלא הומצא למשיב זימון כדין לדיון נגדו בפרשת "מולר" לאחר שהעביר השופט החוקר את התיק בעניינו לבית המשפט, בניגוד לסעיף 7 להוראות האמנה האירופאית לסיוע הדדי (נ/3). כן בהתאם לסעיף 183 לחוק סדר הדין הפלילי הצרפתי, למשיב יש זכות לערער במשך שלושה חודשים על ההחלטה להעביר את התיק לבית המשפט, מיום שבו הועבר התיק לבית המשפט. המשיב לא ערער על החלטה זו בזמן הקבוע בחוק משום שלא הומצא לידי הזימון כדין משום שריצה עונש בבית הסוהר באותה תקופה.

10. לטענת ב"כ משיב 1, המשיב בעבר נדון בגין עבירות אלו ואף שהה בגין במעצר שנתיים מעבר לנדרש(נ/2). כך שבבקשת הסגרה זו אין חידוש על בקשות ההסגרה הקודמות ומדובר בסיכון כפול.

11. עוד טען ב"כ משיב 1 לגבי סייג תקנת הציבור. כי אם יוסגר המשיב לצרפת הוא צפוי לרצות את יתרת עונשו בתנאי בידוד מוחלט עקב סכנה ממשית לחייו וזה עלול להוביל לפגיעה נפשית ופיזית והדבר יגרום לו עינוי דין ממשי. הוא הפנה למסמך (נ/1) ממנו עולה, כי קיימת למשיב סכנת חיים גופנית קונקרטית אם ירצה את עונשו בתנאי בידוד. לדבריו, משיב 1 ישהה בבידוד וזאת לאור כך שבעבר שלטונות צרפת מסרו לו ש"אמצעי הבידוד הם לטובתך האישית" וכי "השבתו באגף מבודד הינה הכרחית והיא האמצעי היחיד להבטחת שמירה על שלום גופו". עוד הפנה לסעיף 3 לאמנה האירופאית להגנת זכויות אדם (נ/3) לפיו לא ניתן להחזיק אדם בבידוד מעל 20 יום.

12. ב"כ משיב 1 הוסיף וטען, כי לא מתקיים עקרון ההדדיות משום שצרפת אינה מסגירה את אזרחיה וגם אזרחים ישראלים למדינות זרות. הוא הפנה בעניין זה למקרה של יצחק ברזילי אלחנן, אזרח ישראלי לא צרפתי אשר בעניינו לא התקבלה בקשת ההסגרה לישראל (נ/4) ועל כן מן הדין ומן הצדק לפעול כך גם בעניינו ולא לקבל את העתירה להכרזת אזרח צרפתי השווה בישראל כבר הסגרה לצרפת, קל וחומר כאשר מדובר במשיב שצפוי לשהות בתנאי בידוד בעת מאסרו.

13. בשולי הדברים טען ב"כ משיב 1 לשיהוי בהגשת בקשת ההסגרה במשך 17 חודשים.

14. ב"כ משיב 2 לא חלק על קיומה של הדרישה לאחיזה לאישום ועל כך שיש די ראיות לבקשת ההסגרה.

15. אשר לפרשת "סוליוויב" (פרשת הסלולר) ב"כ משיב 2 טען, כי המדינה לא ידעה את המשיב על התנהלות הליך פלילי נגדו שהחל בשנת 2009 בניגוד לזכותו להמצאת מסמכים כדין. המדינה שלחה למשיב 2 זימון/ הודעה, אולם המכתב חזר. המכתב נשלח לכתובת באשדוד שם אף אחד ממשפחתו לא גר מעולם וכתובת זו אינה מוכרת לו(נ/6). אף פסק הדין בעניין זה נשלח לכתובת זו (נ/7). מאחר שהמשפט נגדו התנהל ללא ייצוג משפטי ועל פי סעיף 77 לעתירה להכרזת המשיב כבר הסגרה לצרפת המשיב יהא זכאי למשפט חוזר לאחר הסגרתו, אין טעם בהסגרתו.

16. עוד טען לשיהוי בהגשת העתירה להכריז על המשיב כבר הסגרה, משום שפסק הדין בפרשה זו ניתן נגד המשיב בשנת 2014 והעתירה הוגשה רק בשנת 2017.

17. אשר לפרשת "מולר" (פרשת המע"מ) ב"כ משיב 2 טען כי לפי החוק הצרפתי, נאשם לא חייב להיות נוכח במשפטו ויכול להיות מיוצג על ידי עורך דין פרט לסייג הקובע שנשיא בית המשפט בו נדון התיק לא יאשר הליך זה ויחייב את נוכחות הנאשם. אולם, סייג זה לא התקיים בעניינו משום שמשיב 2 לא ידע כי מתנהל נגדו הליך פלילי. הרשויות בצרפת לא טרחו לברר את כתובתו העדכנית של המשיב. לדידו, קבלת העתירה להכרזת המשיב כבר הסגרה על ידי מדינת ישראל, משמעותה היא שלילת הזכות החוקתית של המשיב להיות מודע להליכים פליליים התלויים ועומדים נגדו בניגוד לחוק ההסגרה ולאמנה האירופאית לזכויות אדם. זאת ועוד, אם המשיב היה יודע שמתנהל נגדו הליך פלילי, היה ממנה עו"ד שייצג אותו בהליך ולא היה צורך בהסגרה, כי הוא לא היה נדרש להיות נוכח בדיון. ביחס לפרשת "הסלולר" נעשה ניסיון ליידע אותו בכתובת אחרת אולם הדואר חזר. בפרשת המע"מ, לא נעשה אפילו ניסיון כזה ליידוע, כך שהמכתב נשלח לכתובת לא נכונה ולא מדובר במקרה בו המשיב לא לקח את המכתב מהדואר כשנתבקש. עוד הוסיף וטען, כי אין לקבל את טענת העותר שמדובר בבעיה פרוצדורלית אשר צריכה להיבחן בצרפת, ולכן יש להסגיר את המשיב לצרפת. לדידו, לאור נסיבות אלה מתקיים סייג תקנת הציבור שכן נפגעו ערכיה של מדינת ישראל.

18. תחילה ב"כ העותר טען ביחס למשיב 1, כי סעיף 7 אליו הפנה ב"כ המשיב הוא מהאמנה לעזרה משפטית ואין קשר בינו לבין הליך הסגרה. מכל מקום, לא הוגשה חוות דעת על מנת להוכיח את הדין הזר בעניין זה.

19. ב"כ העותר טען בעניינו של משיב 1 שהתנהל כבר הליך הסגרה נגד משיב 1 בפרשת הסלולר ושני המשיבים הורשעו. המשיב 1 הורשע בנוכחותו והושת עליו עונש של 30 חודשי מאסר. הוא החל לרצות את עונשו, נמלט מהכלא והגיע לישראל. הוא נעצר בישראל בעקבות בקשת ההסגרה שעניינה המשך ריצוי עונשו והעמדתו לדין בגין בריחה ממשמורת חוקית. בית המשפט המחוזי הכריז על משיב 1 במסגרת

תה"ג 56517-11-16 כבר הסגרה ודן בטענות שהעלה משיב 1 ביחס לעניין הבידוד ודחה אותם. ב"כ העותר הבהיר כי משיב 1 לא מבוקש בעניינו בגין התיק, כאמור, ועל כן לא מתקיים סיכון כפול. עוד הוא הוסיף, כי התיק תלוי ועומד להחלטת בית המשפט העליון, ואם המשיב יוסגר בשל התיק כאמור, לא ניתן יהיה להעמידו לדין על הפרשייה בנדון ועל כן הוגשה הבקשה הנוספת שלפנינו.

20. אשר לטענת הדדיות, ב"כ העותר הפנה לע"פ 8304/17 **דן למפל נ' היועמ"ש** וכן לע"פ 3158/13 **שמלה נ' מדינת ישראל**, בהן טענה זו נדונה ונדחתה.

21. אשר לטענת השיהוי ביחס למשיב 1, ב"כ העותר טען כי יש קושי לטעון טענה כזו כאשר מדובר באסיר נמלט והפנה לע"פ 3915/15 **אסתר ים נ' היועמ"ש** בו הליך עד להסגרה נמשך 9 שנים ונקבע שמדובר בפרק זמן סביר בהתחשב בהליך ההסגרה.

22. אשר לטענת ההמצאה ביחס לשני המשיבים, ב"כ העותר טען כי אין מדובר בסייג לבקשת ההסגרה- סייג תקנת הציבור, וטענה זו דינה להתברר בצרפת בבית המשפט שדן בכתב האישום. עוד הוא הפנה לע"פ 3439/04 **בזק נ' היועמ"ש** שם נקבע, כי מקומן של טענות הגנה להתברר במדינה המבקשת. עוד הוסיף, כי בצרפת אין צורך בכתב אישום כדי שהמבוקש ייחשב כנאשם ביחס לחוק ההסגרה, ולכן ככלל מדינות לא ממציאות מכתבי התראה למבוקשים על כתבי אישום נגדם טרם הגשת בקשת ההסגרה.

23. לאחר שהצדדים השלימו את טיעוניהם בישיבת יום 23.10.18, קבעתי כי ביום 18.12.18 תימסר ההחלטה במעמד הצדדים ובאי כוחם.

24. ביום 6.12.18, הודיע ב"כ משיב 1 כי הוא מייצג גם את משיב 2 והגיש בשמו בקשה דחופה להשלמת טיעון טרם החלטת בית המשפט בבקשה להכריז על המשיב כבר הסגרה לצרפת. בבקשתו טען, כי העותר נסמך על מידע מוטעה ושקרי של רשויות צרפת במסמך הבהרה בכתב מיום 11.6.18 (להלן: **מסמך הבהרה**), כי על אף שמשיב 2 לא התייצב למשפטו בפרשת "סוליוויב" (פרשת הסלולר) באופן אישי, לא היה מיוצג, לא קיבל באופן אישי את פסק הדין, הוא יקבל אותו באופן אישי ללא דיחוי מיד עם הגיעו לצרפת ואז גם יקבל הודעה רשמית בדבר זכותו למשפט חוזר אם יגיש התנגדות לפסק הדין. במקרה כזה, פסק הדין הראשוני יבוטל והוא יישפט מחדש בגין אותם מעשים. משיב 1 נסמך על חוות דעת של מר אריק מוטה, עורך דין, מומחה לדין הצרפתי מיום 3.12.18 לפיה פסק הדין ניתן "בהעדר החוזר" ולא "בהעדרו", ועל כן לפי החוק בצרפת, החלטה הניתנת "בהעדרו החוזר" אינה מאפשרת עוד הגשת התנגדות. לפיכך, משיב 2 לא יהא זכאי למשפט חוזר על אף הצהרת הרשויות בצרפת (ומכללא פסק הדין הראשוני לא יבוטל), אלא הוא יהא זכאי לערער על פסק הדין שניתן נגדו בפני ערכאת הערעור, על פי כללי המשפט בערעור. כלומר, ללא אפשרות לשמוע עדים כאשר סמכויותיו של בית המשפט בערעור מצומצמות. מכאן, שהרשויות בישראל עתרו להסגרת המבוקש על יסוד עמדה מוטעית זו. במצב דברים זה, תמנע מן המשיב האפשרות לברר את חפותו ותפגע זכותו להליך הוגן.

25. ביום 10.12.18 הגיש ב"כ משיב 2 השלמה לבקשה דחופה להוספת ראייה חדשה. הוא הפנה לפסק הדין שניתן בצרפת נגד משיב 2, בעטיו מתבקשת ההסגרה, ובסיומו נחתם "iterative default" שמשמעותו "ערעור בהעדרו החוזר". לדבריו, סעיף 494 לקוד ההליך הפלילי הצרפתי קובע כי ב"העדרו החוזר", לא קיימת אפשרות לבקשה להתנגדות לפסק הדין ולבקשה להישפט מחדש. ב"כ המשיב צירף חוות דעת מומחית לדין הצרפתי, ד"ר נטלי גרשון, לפיה בקשת ההסגרה אינה חוקית ויש לדחותה לאלתר. מחוות הדעת עולה, כי בהתאם לסעיף 489 לחוק סדר הדין הפלילי הצרפתי, פסק הדין שניתן בהעדרו של הנאשם יבוטל אם הנאשם יגיש התנגדות לאכיפת פסק הדין והוא יזכה למשפט חוזר. בענייננו, הוגשה התנגדות לפסק הדין מחודש יוני 2014 ופסק הדין הפלילי מנובמבר 2014 שהיה אמור לקיים משפט חוזר בהמשך להתנגדות המשיב ניתן בהעדרו החוזר של המשיב ואישר את פסק הדין מחודש יוני 2014. בהתאם להוראות סעיף 494 לחוק סדר הדין הפלילי הצרפתי, אין תוקף להתנגדות לפסק דין פלילי שניתן בהעדרו של הנאשם אם הנאשם לא מתייצב לדיון שנקבע בהמשך להודעה שנמסרה לו כדין. בהחלטתו מנובמבר 2014 קבע בית המשפט הפלילי הצרפתי כי למרות שלא הוכח שנמסרה לנאשם הודעה בעל פה או בכתב בקשר להזמנה לדיון חוזר "הוא ידע את תאריך הדיון" וכתוצאה מכך החליט בית המשפט לאשר את פסק הדין מחודש יוני 2014 במסגרת פסק הדין שניתן בהעדרו החוזר של הנאשם. בהתאם לסעיף 498 לחוק סדר הדין הפלילי הצרפתי, ניתן להגיש ערעור כנגד פסק דין פלילי שניתן בהעדרו החוזר של הנאשם תוך 10 ימים מיום מסירת פסק הדין. הזכות לערעור אינה דומה לזכות לקיום משפט חוזר בפני הערכאה המשפטית הראשונה. במסגרת הערעור רשאי הנאשם רק להגיש את טענותיו כנגד ההחלטה שכבר ניתנה. גם הפסיקה הצרפתית חד משמעית וקובעת כי לא ניתן להתנגד ולזכות למשפט חוזר לאחר פסק הדין שניתן בהעדרו החוזר של הנאשם. אם כך, בניגוד למסקנת רשויות צרפת לפיה ברגע שהמשיב יגיע לצרפת תימסר לו מידית הודעה לזכותו להתנגד ולקבל משפט חוזר, החלטת בית המשפט מחודש נובמבר 2014 ניתנה בהעדרו החוזר של הנאשם ואינה ניתנת להתנגדות ולמשפט חוזר.

26. ב"כ העותר בתגובתם לבקשה טענו, כי עם הגשת בקשותיו של המשיב מיום 6.12.18 ומיום 10.12.18, הם פנו לרשויות צרפת בבקשת הבהרה ביחס לטענות שהועלו בבקשות אלה ולפיהן אינה מובטחת זכותו של משיב 2 למשפט חוזר. ההבהרות שנתקבלו מהרשויות בצרפת העלו שמשיב 2 אכן זכאי רק לערער על ההחלטה שלא לאפשר לו משפט חוזר. אולם רשויות התביעה בצרפת הבהירו כי משיב 2 יוכל להגיש התנגדות לפסק הדין והיא תידון בנוכחותו של משיב 2 ורק לאחר הדיון, בית המשפט הצרפתי ייתן החלטתו ולא לפני הסגרתו. נוכח האמור, ב"כ העותר הדגישו כי ככל שיוכרז משיב 2 בר הסגרה לצרפת, יוכלל בצו הסגרתו תנאי לפיו כל פעולת אכיפה של רשויות צרפת בהקשר לפרשת הסלולר תותנה בעריכתו של משפט חוזר. על כן, עמדו ב"כ העותר על הסגרתם של המשיבים לצרפת.

27. לתשובה לתגובתם של ב"כ העותר הצטרף גם משיב 1. ב"כ המשיבים טען שיש לדחות את העתירה להכרזת המשיבים כברי הסגרה לצרפת בשל היותה פסולה, נגועה בחוסר ניקיון כפיים ובהסתרת עובדות מהותיות מבית המשפט, מהמשיבים ומשלטונות מדינת ישראל. לדבריו, אף ב"כ העותרים בתגובתם הודו, כי הפרטים עליהם התבססה בקשת ההסגרה של רשויות צרפת ובעקבותיה העתירה להכרזתם כברי הסגרה לצרפת היו כוזבים, שכן משיב 2 אינו זכאי למשפט חוזר. עוד טענו, כי חוק ההסגרה לא קובע סמכות לבית המשפט להכריז על אדם בר הסגרה בתנאים, ולא קובע סמכות לבית המשפט לחייב את שר

המשפטים לקבוע תנאים בצו ההסגרה. סעיף 14 לאמנה האירופאית בדבר הסגרה לא מאפשר להתנות תנאים באשר לאופן השיפוט של עבירה לגביה הוכרז המבוקש כבר הסגרה. כן טענו, כי צרפת עיגנה בחוק הפרוצדורה הפלילית בצורה מפורשת סייג הקובע שלא יוסגר מבוקש אם קיים חשש שהוא לא יזכה להליך הוגן במדינה המבקשת. בענייננו, הפגיעה בזכויות המשיבים וודאית. לסיום הם טענו, כי ההצעה לקבוע תנאים בצו ההסגרה, נאמרה מהשפה ולחוץ, שלא בתום לב ובחוסר ניקיון כפיים מצד העותר באופן שידוע לו שלא ניתן להבטיח למבוקש הליך הוגן בצרפת. חוסר תום הלב של הרשויות בישראל ובצרפת עולים כדי פגיעה בתחושת הצדק ופגיעה בתקנת הציבור.

28. בד בבד טען ב"כ המשיבים, כי נשמט הבסיס לעתירה נוכח העובדה כי עבירות מס והונאת מע"מ אינן נכללות בהסכם ההסגרה שבין ישראל לצרפת, בהתאם לסעיף 5 לאמנה הקובע, כי אדם יוסגר בעבירות מסוג מיסים, תשלומי חובה, מכס וחילופי מטבע אם הסכימו על כך הצדדים המתקשרים באמנה. לא קיים הסכם כזה בין צרפת לישראל ומכאן שלא ניתן להסגיר את המשיבים בעבירות, כאמור. יתירה מכך, ישראל לא חתומה על פרוטוקול מס' 2 לאמנה האירופאית בדבר הסגרה המבטל את סעיף 5 להסגרה ומחליפו בהוראות אחרות (ר' נספח ב'-ג' לתשובת המשיבים לתגובה מטעם העותר). לפיכך טען, שאם עבירת המע"מ אינה עבירה בת הסגרה לצרפת, כך גם שאר העבירות שהן נגזרות של עבירת המע"מ אינן בנות הסגרה.

29. בדיון שנערך לפני ביום 18.12.18 ב"כ העותר שבו על טענותיהם והדגישו כי רשויות צרפת התחייבו להסכים לבקשה לעריכת משפט חוזר למשיב 2 והן צופות כי הבקשה תתקבל במסגרת החלטת בית המשפט. אם הבקשה לא תתקבל, רשויות צרפת לא יוכלו לאכוף את העונש שנגזר על משיב 2. ביחס לטענה כי מדובר בעבירות פסיקליות בגין לא ניתן להסגיר את המשיבים, משום שעבירות אלה אינן נכללות בהסכם ההסגרה בין ישראל לצרפת, ב"כ העותר טענו שאין מדובר בעבירות פסיקליות (מס או אי דיווח) אלא מדובר בעבירות מרמה קלאסיות- הונאת קרוסלה מול ממשלת צרפת. ב"כ העותר הדגישו שמדובר במעשה מרמה מתוחכם באמצעות עקיצה של חברות קש.

30. ב"כ המשיבים שב על טענותיו בכתב, והדגיש כי מדובר בעתירה שבשקד יסודה. ביחס לטענה על עבירות המס, ב"כ המשיבים טענו, כי ההונאה במקרה הנדון נגרמה נוכח אי תשלום מע"מ. כן טענו, כי עבירת הלבנת הון לפי החוק הישראלי קיבלה תוקף של עבירת הסגרה רק בשנת 2016 והעבירות בוצעו קודם לשנה זו. כן טענו, כי עבירת קשירת הקשר איננה עומדת בפני עצמה מקום שה"פשע" אינו בר הסגרה.

דיון והכרעה

הליך ההסגרה - המסגרת הנורמטיבית

31. חוק ההסגרה מסדיר את המנגנון המאפשר הסגרת אדם הנמצא בישראל, לידי מדינה אחרת המבקשת להעמידו לדין פלילי בשטחה, כאשר ישראל והמדינה האחרת חתומות על הסכם או אמנה בדבר הסגרת עבריינים. למרות הפגיעה בחירות הפרט, החוק מאפשר הסגרה משום שישראל מחויבת לסייע למאבק

הבינלאומי נגד הפשיעה ובכך גם נמנעת הפיכתה למדינת מקלט לעבריינים.

32. סעיף 2א לחוק מציב מספר **תנאים מצטברים להסגרה**, שבהתקיימם ניתן להכריז על אדם כבר-הסגרה. תחילה, נדרש, כי בין מדינת ישראל למדינה המתבקשת קיים הסכם בדבר הסגרת עבריינים (סעיף 2א(א)(1) לחוק). בענייננו, חתמו ישראל וצרפת על האמנה בדבר הסגרה כאמור. בנוסף, נדרש, כי נאשם נתחייב בדין במדינה המבקשת בשל עבירת הסגרה (סעיף 2א(א)(2) לחוק) שהיא עבירה שאילו נעברה בישראל דינה מאסר שנה או עונש חמור מזה. זוהי למעשה דרישת "הפלילות הכפולה", לפיה נדרש שהמעשה יהווה עבירה פלילית הן במדינה המבקשת והן במדינה המתבקשת. על התקיימותם של תנאים אלה לא חלקו ב"כ המשיבים.

33. תנאי נוסף להסגרתו של אדם הוא, שבין מדינת ישראל למדינה המבקשת תהא הדדיות ביחסי ההסגרה (סעיף 2א(ב) לחוק). תנאי זה ידון בהמשך.

34. הסייגים להסגרה מנויים בסעיף 2ב(א) לחוק. ביניהם הסייג ממנו ביקש להיבנות ב"כ המשיבים והוא, כי היענות לבקשת ההסגרה עלולה לפגוע בתקנת הציבור (סעיף 2ב(א)(8) לחוק) בשל תנאי המאסר בבידוד להם צפוי משיב 1. כמו כן נטען באשר לשני המשיבים לשיהוי בהגשת הבקשה. סייג זה ידון אף הוא במסגרת הדיון בטענות המשיב בהמשך.

35. **הנטל הראייתי** הנדרש לצורך הכרזה על אדם כבר-הסגרה קבוע בסעיף 9(א) לחוק, לפיו, בית המשפט הדן בבקשת ההסגרה יכריז על מבוקש בר-הסגרה אם הוכח בפניו שישנן **"ראיות שהיו מספיקות כדי להעמידו לדין על עבירה כזאת בישראל, וכי נתמלאו שאר התנאים הקבועים בחוק להסגרתו"**. בית המשפט העליון קבע באופן חוזר ונשנה כי הרף הראייתי הנדרש בגדרה של בקשה להכרזה על המשיב כבר-הסגרה, הוא "אחיזה לאישום". כאמור, על כך לא חלקו ב"כ המשיבים.

36. כמו כן, נקבע סייג נוסף להסגרה בסעיף 1א לחוק- "סייג להסגרת אזרח". בהתאם לסעיף זה, אדם שעבר עבירת הסגרה לפי החוק ובעת עשיית העבירה הוא אזרח ישראלי ותושב ישראל, לא יוסגר אלא אם כן בקשת ההסגרה היא כדי להעמידו לדין במדינה המבקשת, והמדינה המבקשת התחייבה מראש להעבירו בחזרה למדינת ישראל לשם נשיאת עונשו בה, אם הוא יורשע בדין ויוטל עליו עונש מאסר. משיב 1 אזרח ישראל אך לא היה תושב ישראל בעת ביצוע העבירות נושא העתירה, בעוד שמשיב 2 הוא אזרח ישראל אשר היה תושב ישראל בעת ביצוע העבירות נושא העתירה.

37. עולה איפוא, כי לפנינו מספר שאלות הצריכות הכרעה ביחס למשיבים :

אשר למשיב 1

- א. **הראשונה** עניינה בטענה של עיוות דין בכך שלא הומצא למשיב כדן הזימון לדיון שהתנהל נגדו במסגרת ההליך בצרפת.
- ב. **השנייה** עניינה בטענה של סיכון כפול שהעלה המשיב, כי בבסיס בקשת ההסגרה בהליך דן, ניצבת אותה מסכת עובדות עליה נשפט המשיב בצרפת וריצה בגינה עונש מאסר.
- ג. **השלישית**, האם העונש הצפוי למשיב בצרפת ותנאי המאסר בבידוד עלולים לפגוע בתקנת הציבור.
- ד. **הרביעית**, האם השיהוי בהגשת בקשת העתירה להכרזת המשיב כבר הסגרה עלול לפגוע בתקנת הציבור.
- ה. **החמישית**, האם התקיימו תנאי "ההדדיות" בגין ניתן להכריז על אדם כבר-הסגרה. בסוגיית ההדדיות הוטעם, כאמור, כי אין בין צרפת לישראל "הדדיות ביחסי הסגרה", הואיל וצרפת אינה מסגירה את אזרחיה לישראל.

אשר למשיב 2

פרשת "מולר"

- א. **הראשונה** עניינה בטענה של עיוות דין בכך שלא הומצא למשיב כדן הזימון לדיון שהתנהל נגדו במסגרת ההליך בצרפת והוא לא ידע על ההליך וכך נמנעה ממנו הזכות למינוי עורך דין שייצגו, כך שמתקיים סייג תקנת הציבור.

פרשת "הסלולר"

- ב. **השנייה** עניינה בטענה של עיוות דין, כך שבית המשפט בצרפת הרשיע את המשיב שלא בפניו וללא ייצוג משפטי. משכך אם המשיב יהיה זכאי לביטול פסק דינו בצרפת במסגרת "משפט חוזר" כפי שעולה מבקשת ההסגרה, אין טעם בהסגרתו לצרפת.
- ג. **השלישית**, מתמקדת בשאלה האם ההליכים בעניינו של המשיב לקו בשיהוי בשל הזמן שחלף מיום מתן פסק הדין הצרפתי ועד להגשת העתירה.

להלן אדון בטענות של המשיבים כל משיב לגופו, מלבד טענות משיקות בהן אדון במאוחד (עיוות דין ושיהוי):

עיוות דין

38. בפרשת "מולר" המשיבים הלינו על כך שהרשויות בצרפת לא יידעו אותם על ההחלטה להעמידם לדיון ולשפוט אותם בהעדרם, וכי הם לא דאגו להעביר להם זימון למשפט. אין בידי לקבל טענה זו, ראשית, משום שהיה על המשיבים לעמוד בקשר עם הרשויות בצרפת ולהתעדכן במתרחש בעניינם. שנית, אני

סבורה, כי המקום לעורר טענה זו, הוא בבית המשפט בצרפת בו תתברר אשמתם או חפותם של הנאשמים.

39. מקומן של טענות הגנה, בהן טענת "עיוות דין" הוא במסגרת ההליך העיקרי במדינה המבקשת. בית המשפט בצרפת דן את משיב 2 בפרשת הסלולר שלא בפניו, ובכך, לדידו, נגרם לו עיוות דין. אילו היה נדון במדינת ישראל בעבירות המיוחסות לו בצרפת, הרי שלא יכול היה בית המשפט לשפוט אותו ולהרשיעו שלא בפניו, זאת בשל זכותו להליך הוגן, זכותו להתגונן, והדרישה למשפט צדק. בית המשפט בצרפת הרשיע את המשיב שלא בנוכחותו, והדבר נעשה בהתאם לחוק הצרפתי, המתיר שיפוטו של אדם בפלילים שלא בפניו בניגוד לחוק בישראל, לפיו לא ניתן להרשיע אדם שלא בפניו, כיוון שלכל אדם הזכות להתגונן, והזכות להליך הוגן, כחלק מזכות האדם לכבוד. ברם, הרשויות בצרפת התחייבו שעם הסגרת המשיב לצרפת, ייערך לו משפט חוזר, בנוכחותו. חזקה על מערכת המשפט של מדינת צרפת כי משהחליטה לערוך משפט חוזר, תעשה זאת תוך שמירה מלאה על זכותו של המשיב להתגונן ולשטוח בפני בית המשפט את סיפור המקרה לשיטתו, ותכריע את הדין ללא כל קשר להכרעה הקודמת שהתקבלה בהעדר הגנה. לטעמי, לא עלה ביד המשיב להוכיח פגמים מהותיים בהליכי אכיפת החוק שכבר ננקטו כנגדו, או להצביע על פגיעה ממשית וקשה הצפויה לו מצד מערכת זו באם יוסגר, ואדרבה, ההתחייבות כי ייערך לו הליך של משפט חוזר, יש בה כדי להבטיח שתינתן למשיב הזדמנות לשטוח את טענותיו באופן מלא בצרפת.

40. משכך, סבורה אני כי לא ייגרם למשיב עיוות דין מעצם קיום משפט חוזר והדברים צריכים להיבחן במערכת המשפט בצרפת אף אם המשיב זכאי לביטול פסק דינו, ולפיכך יש טעם בהליך ההסגרה.

41. יצוין, כי לדחיית בקשת הסגרה מטעם של פגם בהוגנות ההליך המשפטי במדינה המבקשת ישנן משמעויות כבדות משקל, והיא צפויה לפגוע ביחסים הבינלאומיים בין ישראל לאותה מדינה. על כן יש לשמור קבלת טענה זו למקרים בהם מוכחת פגיעה מהותית בזכות ההליך הוגן, מה שאין כן בעניינינו לאור הצהרת שלטונות צרפת.

סיכון כפול

42. ב"כ משיב 1 טען, כי המסכת העובדתית בה הורשע בצרפת בגין פרשת "הסלולר", היא אותה מסכת עובדתית בגינה הוגשה נגדו העתירה להכרזת המשיב כבר הסגרה.

43. הסייג להסגרתו של אדם מהטעם של סיכון כפול, עוגן בסעיפים 2ב(א)(4) ו- 2ב(א)(5) לחוק ההסגרה, הקובעים כדלקמן: **"(4) המבוקש עמד לדין בישראל על מעשה העבירה שבגללו מבקשים את הסגרתו, ונמצא זכאי או חייב; (5) המבוקש הורשע במדינה אחרת על מעשה עבירה שבגללו מבקשים את הסגרתו, ונשא את עונשו או את החלק הנותר ממנו בישראל"**.

44. מטרת הדוקטרינה של סיכון כפול, היא **"למנוע את הסיכון של העמדת נאשם פעמיים לדין בגין אותה**

עבירה (רע"פ 938/14 **עזאמי נ' מדינת ישראל**, (3.4.14)). בישראל, עוגן הכלל של סיכון כפול בסעיף 5 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 **"אין דנים אדם על מעשה שזוכה או הורשע קודם לכן בשל עבירה שבו"**. בית המשפט העליון קבע באופן חוזר ונשנה, כי המבחן האם עומדת הגנה כאמור, הוא מבחן "זהות המעשה". משמעו, כי נדרשת זהות של היסודות העובדתיים של המעשה הפלילי (האקטוס ריאוס), על פי ההגדרה המשפטית של העבירה (ע"פ 244/73 **רבר נ' מדינת ישראל**, (20.3.74)).

45. בעניינו, המשיב יוכל להתגונן בטענה זו רק אם יוכיח שהיסודות העובדתיים של העבירות המופיעים בפסק הדין הצרפתי, חופפים במלואם ליסודות העובדתיים של העבירות נושא העתירה. אולם, המשיב לא הוכיח טענתו בדבר זהות המעשים בין התיק שנדון בצרפת לבין התיק הנדון בעניינו ועיון בעובדות המקרה מלמד אחרת. למעשה, בתיק שבגינו נדון, הורשע והושתו עליו 30 חודשי מאסר, הוא החל לרצות את עונשו, נמלט מהכלא והגיע לישראל. בעקבות כך הוגשה בקשת הסגרה במסגרת תה"ג 56517-11-16 **היועץ המשפטי לממשלה נ' דוד בלומברג**, שהתקבלה. על החלטה זו הוגש ערעור ובגדרי ע"פ 7835/17 **דוד בלומברג נ' היועץ המשפטי לממשלה** (7.11.18), הערעור נדחה.

תקנת הציבור

46. לטענת ב"כ משיב 1, הסגרת המשיב לצרפת אינה מתיישבת עם תקנת הציבור, זאת כאמור בסעיף 2ב(א)(8) לחוק האוסר על הסגרתו של אדם למדינה המבקשת כאשר **"היענות לבקשת ההסגרה עלולה לפגוע בתקנת הציבור או באינטרס חיוני של מדינת ישראל"**.

47. בתי המשפט נדרשו בעבר לשאלת פרשנותו של מושג "תקנת הציבור" בגדרי חוק ההסגרה, שמעצם טיבו הוא עמום (ראו למשל: ע"פ 4333/10 **לביא נ' מדינת ישראל** (13.2.2011), פסקה י'; ע"פ 8010/07 **חזיזה נ' מדינת ישראל**, (13.5.2009) פסקה 68; ע"פ 2521/03 סירקיס נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 337, 346 (2003); ע"פ 7569/00 יגודיב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 529, 585 (2002)).

48. בע"פ 2144/08 **מונדרוביץ נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 14.1.10) (להלן ע"פ **מונדרוביץ**), עמדה כבוד השופטת א' פרוקצ'יה על טיבו של מושג תקנת הציבור: **"עיקרון 'תקנת הציבור' אוצר תחת כנפיו ערכים שונים, שהמשותף להם הוא בהיותם בליבת יסודות השיטה המשפטית הישראלית. על ערכים אלה נמנית זכות היסוד של נאשם בפלילים להליך הוגן. בזכות זו שלובה גם הדוקטרינה של 'הגנה מן הצדק', אשר התפתחה בדורות האחרונים, והעצימה את ההגנה על זכותו של נאשם להליך פלילי ראוי. ערכים אלה מוחלים, על-פי שיטת המשפט בישראל, גם על החמורות שבעבירות המיוחדות לנאשם בפלילים"** (שם בפסקה 110).

49. נפסק, כי מעשה ההסגרה ייחשב כמנוגד לתקנת הציבור, אם יש בו כדי לפגוע בצורה מהותית בתחושות הצדק, המוסר וההגינות של הציבור בישראל. עוד נפסק, כי היקף הפעלתו של הסייג האמור יהיה קטן: **"בית המשפט לא יידרש לתקנת ציבור זו כעניין שבשגרה, והשימוש בה כמחסום לא ייעשה אלא**

במשורה (ע"פ 7569/00 יגודיב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 585, 529 (2002), בפסקה 87). על הטוען לקיומו של הסייג של תקנת הציבור, רובץ הנטל, להציג "נתונים בדוקים, יוצאי דופן וכבדי משקל, אשר לפיהם תהיה הסגרה, בנסיבות המקרה, בגדר מעשה בלתי צודק בעליל או תעלה לכדי מעשה של התעמרות קשה במבוקש. מובן, שהכוונה איננה לכך שהמבוקש עלול להישפט ולהיאסר ולסבול עקב כך את סבלו של נאשם, עציר או אסיר, שהרי זו מטרתה הלגיטימית של ההסגרה ותוצאתה הטבעית. המדובר בהתפתחות שהיא מעל ומעבר לתוצאה המשפטית המתוארת, אשר הינה צפויה וטבעית" (בג"צ 852/86 אלוני נ' שר המשפטים (10.3.87) (להלן עניין אלוני), בפסקה 17(ד)).

50. בית המשפט העליון שב וחזר על כך, שמדובר בנטל כבד ומשמעותי, וכי על הטוען לקיומו לבסס טענתו על עובדות ונתונים בדוקים: **"אין די בהעלאתן של טענות כלליות - טענות-של-סתם - ושומה עליו על הטוען לייסד חשש ממשי לפגיעה בו שלא-שכדין"** (ע"פ 6914/04 פיינברג נ' היועמ"ש, (7.3.05) בפסקה 17. ראו גם ע"פ 4596/05 רונשטיין נ' מדינת ישראל (30.11.05), שם נקבע, כי **"על הטוען לפגיעה בהוגנות ההליך להצביע על מכשלה קונקרטית"** (פסקה 29)).

51. כאמור, הפעלת הסייג של תקנת הציבור הוא בבחינת "חריג שבחריגים", ועליה להיעשות **"בזהירות ובאורח מדוד, ותצמצם למצבים קיצוניים בלבד, שבהם החשש לפגיעה בנאשם עקב ההסגרה היא בעלת עוצמה וכוח מיוחדים"** (ר' ע"פ 2144/08 מונדרוביץ נ' מדינת ישראל, בפסקה 114). זאת, לנוכח האינטרסים המדינתיים והבין-מדינתיים החשובים המגולמים בדיני ההסגרה: פגיעה ביחסים הבינלאומיים שבין ישראל לצרפת; חשש להפיכת ישראל למדינת מקלט לעבריינים; פגיעה בזכותה של מדינה להגן על עצמה מפני מי, שלטענתה, ביצע בשטחה מעשים פליליים; וסיכול מטרות מוסד ההסגרה (שמירה על שלטון החוק ומניעת מצב בו ייצא חוטא נשכר). בשים לב לשיקולים אלה, קבע בית המשפט העליון, כי גם אם הוכח חשש כלשהו לשלומם של מבוקשי הסגרה, לא די באותו חשש ובית המשפט ימנע מהכרזה על היותו בר-הסגרה רק במקרים בהם ישנה **"סבירות גבוהה לכך שהמבוקש אכן ייפגע אם יוסגר, וכי אמצעי ביטחון וזהירות שיינקטו לא יישאו פרי"** (ר' בעניין אלוני, בפסקה 22).

52. כאמור, טענתו של ב"כ משיב 1 כי הסגרתו של המשיב אינה מתיישבת עם תקנת הציבור, עומדת על שני נימוקים: השיהוי בהגשת בקשת ההסגרה ותנאי המאסר בהם שהה משיב 1 בצרפת בעת ריצוי עונשו.

תנאי המאסר בבידוד בצרפת

53. בענייננו, תמך ב"כ משיב 1 את טענותיו בדבר תנאי הכליאה בצרפת, בדו"ח השב"ס (נ/1) ובאמנה האירופאית לסיוע הדדי (נ/3). אלה מלמדים, לדעתו, כי בהסגרתו של המשיב לצרפת, נשקפת למשיב סכנה ממשית בשל תנאי הבידוד בכלא בעת ריצוי עונש מאסר ממושך. אי לכך, קמה למשיב הטענה שיש להחיל במקרה דנן הסייג להסגרה שבסעיף 2ב(א)(8) לחוק ההסגרה.

54. ביום 4.11.18 הגיש ב"כ משיב 1 חוות דעת פסיכיאטרית שנערכה על ידי ד"ר אלי פלדינגר לעניין השפעותיו הנפשיות והגופניות של הבידוד בתנאי כליאה. אציין, כי חוות דעת זו לא התבססה על בדיקה

ספציפית של המשיב אלא הייתה כללית, ופירטה את ההשפעות הנפשיות והגופניות של בידוד באופן כללי, ולא הייתה מבוססת על ידיעה לגבי תנאי הכליאה בצרפת. כך שלעניינו כלל לא הוכחה השפעת הבידוד על משיב 1 באופן ספציפי. לדידי, המשיב לא עמד בנטל הכבד להוכחת קיומו של סייג תקנת הציבור, ונראה כי חוות הדעת שהגיש אף היא אינה מסייעת לו להרים את הנטל הנדרש, כאמור.

55. מעבר לכך, אך לאחרונה, בית המשפט העליון קבע בעניינו של משיב 1, בע"פ 7835/17 **דוד בלומברג נ' היועץ המשפטי לממשלה** (7.11.18), בהליך בו נדון ערעור על הכרזתו של המשיב בר הסגרה לצרפת לצורך ריצוי יתרת עונשי המאסר שנגזרו עליו בשל הרשעתו בשורה של עבירות כלכליות בגין נדון ל-30 חודשי מאסר ובעבירת ניסיון למרמה בה הורשע במהלך מאסרו בגינה נדון ל-12 חודשי מאסר בפועל וכן על מנת להעמידו לדין בגין בריחה ממשמורת חוקית, כי שיקולי תקנת הציבור בשל בידודו במאסר בצרפת אינם מונעים את הסגרת המערער לצרפת לאור מאמציו של המערער להימלט מן הדין ולפתוח בחשאי פרק חדש בחייו תוך שימוש בישראל כמקלט, זאת על אף המשמעויות הקשות שעשויות להיות להחזקתו בתנאי בידוד.

שיהוי

56. בשולי הדברים טענו המשיבים לשיהוי בהגשת העתירה להכרזת המשיבים כברי הסגרה.

57. אינני סבורה, כי המקרה שלפניי הוא מאותם מקרים בהם התקיימו "**נסיבות חריגות-שבחריגות של שיהוי, העשויות לסכל את עתירתה של המדינה המבקשת**" (ע"פ 740/05 **שובייב נ' מדינת ישראל** (14.4.10), בפסקה 6). בעניינו לא נתקיימו נסיבות יוצאות דופן המטות את הכף לעבר אי הסגרה.

58. אשר למשיב 1, שיהוי של 17 חודשים עד להגשת העתירה להכרזת המשיב כבר הסגרה, לא מגיע לכדי שיהוי קיצוני הפוגע בתקנת הציבור, ונפסק לא אחת גם במקרים של שיהוי שנמשך שנים רבות, כי הוא אינו מונע את הכרזת המשיב כבר הסגרה (ר' תה"ג (י-ם) 14870-11-13 **היועץ המשפטי לממשלה נ' אסתר ים** (9.5.15)).

59. ביחס למשיב 2 יוער שאין לו להלין אלא על עצמו, שכן לו היה נשאר בתחומי צרפת עניינו היה מתברר מיד בסמוך לאירוע. שנית, אין מדובר בשיהוי העולה כדי פגיעה בתקנת הציבור, שכן שלוש שנים הם פרק זמן סביר כאשר עסקינן בהסגרה. יצוין, ששאלות אלה יעמדו לפתחה של הערכאה המבררת אשר תידרש להתמודד עם טענותיו לעינוי דין שנגרם לו בשל השיהוי.

60. בנוסף, כאשר מועלית טענה של שיהוי בהגשת בקשת הסגרה, אין די בכך שהשיהוי שינה את מצבו של המבוקש לרעה, אלא "**שומה על המבוקש להוסיף ולהראות כי הסגרה באותן נסיבות של שיהוי תעלה כדי היותה מעשה בלתי צודק בעליל ... אם בשל השיהוי נוצרו נסיבות יוצאות-דופן כדי כך שהסגרתו של פלוני באותן נסיבות תהא שקולה כנגד פגיעה מהותית ברגשי הצדק והמוסר של הציבור בישראל**" (ראו ע"פ 3439/04 **בזק (בוזגלו) נ' היועץ המשפטי לממשלה**, (29.12.04); וראו

גם ע"פ 6914/04 פיינברג נ' היועץ המשפטי לממשלה, (7.3.05)). ברי, כי בנסיבות המקרה שלפנינו המשיבים לא הוכיחו כי מדובר בנסיבות יוצאות דופן שיביאו לידי "פגיעה מהותית ברגשי הצדק והמוסר של הציבור בישראל" ו"מעשה בלתי צודק בעליל".

הדדיות

61. לטענת ב"כ משיב 1, אין על ישראל חובה להיעתר לבקשת ההסגרה שהוגשה על ידי צרפת, מאחר שצרפת אינה מכבדת את עיקרון ההדדיות בין המדינות, והיא אינה מסגירה את אזרחיה לישראל.

62. עקרון ההדדיות מעוגן בסעיף 2א(א) לחוק אשר קובע, כי "מדינת ישראל תנהג הדדיות ביחסי הסגרה, אלא אם כן החליט שר המשפטים אחרת". על חשיבותו של עקרון זה עמד בית המשפט העליון בע"פ 8801/09 מאיו נ' היועץ המשפטי לממשלה:

"אינטרס נוסף המוגשם באמצעות הצטרפותה של ישראל לאמנות הסגרה, כדוגמת אמנת ההסגרה עם ארצות-הברית, הוא עקרון ההדדיות. ...עקרון ההדדיות הוא בעל משקל רב בדיני ההסגרה והוא זה שלמעשה מאפשר את קיומם, שכן אף מדינה לא היתה מסכימה להסגיר מבלי שתדע כי בבוא העת אף בקשתה שלה להסגרה תיענה בחיוב" (ע"פ 8801/09 מאיו נ' היועץ המשפטי לממשלה (21.9.2010), בפסקה 22; ע"פ 7569/00 יגודיב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 529, 563-566 (2002)).

63. כאמור, טענתו של ב"כ משיב 1 בהקשר זה היא, כי תנאי ההדדיות לא מתקיים מקום בו ישראל מסגירה את אזרחיה למדינה אשר אינה מסגירה את אזרחיה שלה למדינות זרות ובכללן ישראל. טענה זו נדונה ונדחתה בעבר על ידי בית המשפט העליון. נקבע, כי תנאי ההדדיות בכל זאת מתקיים, במצב בו המדינה אמנם אינה מסגירה את אזרחיה בגין מעשיהם מחוץ לגבולותיה, אך היא שופטת אותם בעצמה על אותם מעשים וזאת מכוח העיקרון של "או הסגרה או שפיטה". "די בכך שהמדינה המבקשת מעמידה לדין את אזרחיה אשר ביצעו עבירות מחוץ לשטחה חלף הסגרתם בכדי לקיים את דרישת ההדדיות וזאת מכוח העיקרון של 'או הסגרה או שפיטה'" וכי עיקרון זה עולה בקנה אחד ומתיישב עם עיקרון ההדדיות (ע"פ 3234/10 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה (16.1.11) (פיסקה 19 לפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן).

64. עקרון זה פורש באופן תכליתי, מתוך מגמה להבטיח את הצורך בעשיית צדק והבאתו של העבריין לדין. כך, ייתכן וישראל תיענה לבקשת הסגרה גם מטעם מדינה אשר איננה נוהגת להסגיר את אזרחיה, אלא להעמידם לדין בשטחה גם על עבירות שביצעו במדינות זרות, שכן נוהג זה עונה על כלל ה"או הסגרה או שפיטה", ונתפס בהתאם כעומד בדרישת ההדדיות של הליך ההסגרה (ר' ע"פ 6717/09 ישראל אוזיפה נ' היועץ המשפטי לממשלה (6.12.10) (פסקה 77)).

65. בהקשר זה יוער, כי ב"כ משיב 1 לא הוכיח טענתו זו מלבד הזכרת מקרה בודד, ולא העלה טעם המצדיק סירוב להתקיימות כל התנאים לבקשת ההסגרה. יודגש, כי גם אם נצא מתוך נקודת הנחה שנכונה טענת ב"כ המשיב שצרפת אינה מסגירה את אזרחיה למדינות זרות, הרי שכדי לקבוע שתנאי ההדדיות אינו

מתקיים, היה עליו להוכיח כי היא אינה שופטת בעצמה את המבוקשים. טענה זו לא נטענה על ידי ב"כ המשיב.

66. מעבר לכך, אך לאחרונה, בית המשפט העליון קבע בעניינו של משיב 1, בע"פ 7835/17 דוד בלומברג נ' היועץ המשפטי לממשלה (7.11.18), כך: "כפי שציין המערער, צרפת אמנם בחרה במספר מקרים להעמיד לדין מבוקשים בשטחה ולא להסגירם לישראל. יחד עם זאת, בניגוד לטענת המערער הדבר דווקא ממחיש את קיומם של יחסי הסגרה הדדיים בין המדינות בהתאם לעקרון ה"הסגרה או שפיטה". ממילא, אין בסיס לטענה כי ישראל וצרפת אינן מקיימות יחסי הסגרה הדדיים".

67. לאור זאת, לא מצאתי ממש בטענות משיב 1 לענין חוסר הדדיות ביחסי ההסגרה עם צרפת. בפרט, בהינתן כי טענות דומות נדחו בעבר, ובתי המשפט בישראל נוהגים במשך שנים רבות לאשר בקשות הסגרה לצרפת (ע"פ 6384/11 רוזי בן חיים נ' היועץ המשפטי לממשלה [פורסם בנבו] פסקה 17 (5.2.2014)).

טענה לעיוות דין ופגיעה בהליך הוגן של משיב 2

68. באשר לטענה לעיוות דין מצד מערכת המשפט הצרפתית, אמנם אכן נתגלה כי רשויות צרפת לא העבירו את המידע המדויק ביחס לזכותו של משיב 2 למשפט חוזר אם יוסגר לצרפת. אולם, לטעמי לא עלה בידי המשיב להצביע על פגיעה ממשית וקשה הצפויה לו מצד מערכת זו במקרה שיוסגר. אדרבה, התחייבותה של הרשות הצרפתית לקבוע תנאי בצו ההסגרה שאם יוסגר המשיב לצרפת, ייערך לו הליך של משפט חוזר, וככל שבית המשפט בצרפת יקבע שלא תינתן לו הזכות להליך חוזר, אזי הרשויות בצרפת לא יאכפו את העונש שנגזר על משיב 2 בפסק הדין, ובמילים אחרות, כל פעולת אכיפה של רשויות צרפת בהקשר לפרשת הסולר תותנה בעריכתו של משפט חוזר, די בה כדי להבטיח שתינתן למשיב הזדמנות נוספת לשטוח את טענותיו ולא תפגע זכותו להליך הוגן. מכאן, שהוספתו של תנאי זה לצו ההסגרה, מרפא את הפגם שנפל בהליך ההסגרה המקורי, לאור הדין המצוי בצרפת. על כן סבורה אני כי לא נגרם למשיב כל עיוות דין או פגם בזכותו להליך הוגן ולא מצאתי בטענה זו כדי למוטט את כל בקשת ההסגרה, גם ביחס לבקשת ההסגרה המשותפת שעניינה שונה, ולא עולה בה סוגיה זו. חזקה על מערכת המשפט של מדינת צרפת כי משהחליטה לערוך משפט חוזר, תעשה זאת תוך שמירה מלאה על זכותו של המשיב להתגונן ולשטוח בפני בית המשפט את סיפור המקרה לשיטתו. אם הבקשה לא תתקבל, הרי שלא ניתן יהיה לאכוף את פסק הדין.

האם העבירות לפיהן מבוקשת הסגרת המשיבים בבקשה המשותפת הן עבירות בנות הסגרה

69. ב"כ המשיבים טען כי מדובר בעבירות מסוג מס ומע"מ שאינן עבירות ברות הסגרה לפי הסכם ההסגרה בין ישראל לצרפת ולפי סעיף 5 לאמנה. לא מצאתי לקבל טענה זו שכן עיון בעתירה מלמד שמדובר בפרשת הונאה רחבת היקף שהתרחשה בין השנים 2008-2009 במסגרתה בוצעו בשוק מכסות הפחמן במדינות האיחוד האירופאי הונאות אשר התבססו על שיטת הונאה נפוצה באותה תקופה: "קרוסלות המע"מ". מדובר בשיטה לפיה, נרכשו מכסות פחמן בעסקאות הפטורות ממע"מ, המכסות נמכרו בתוך

המדינה לחברה אחרת תוך גביית מע"מ בגין העסקה עבור רשויות המדינה (לעיתים לפני או אחרי שנעשו מספר עסקאות עם "חברות קש", שכל מטרתן לטשטש את עקבות החברה הראשונה בשרשרת) והימנעות מכוונת מהעברת המע"מ לרשויות המדינה. מכאן שמדובר בעבירות מרמה קלאסיות ומתוחכמות- הונאת קרוסלה מול ממשלת צרפת, ולא נכון להציגן כעבירות מס גרידא שכן לב הבקשה הוא ההונאה והמרמה ולא אי תשלום המס.

סיכום

70. אשר על כן, אני מקבלת את העתירה ומכריזה על המשיבים ברי-הסגרה לצרפת, בגין העבירות המיוחסות להם בבקשת ההסגרה. עם זאת, לאור הצהרת העותר ביחס לעבירות המיוחסות למשיב 2 בפרשת הסלולר, הסגרתו מותנית בעריכתו של משפט חוזר. ככל שלא תתקבל הבקשה למשפט חוזר, לא ייאכף העונש שנגזר עליו בשל עבירות אלה.

71. מאחר שמשיב 2 היה אזרח ישראל ותושב ישראל בעת קרות העבירות נושא העתירה, הוא זכאי להגנה הקבועה בסעיף 1א לחוק ההסגרה, לשאת את עונשו בישראל, ככל שיורשע בדיון וידון לעונש של מאסר. מאחר שמשיב 1 לא היה תושב ישראל בעת קרות העבירות נושא העתירה, הוא אינו זכאי להגנה הקבועה בסעיף 1א לחוק ההסגרה, לשאת את עונשו בישראל.

72. המשיבים יוחזקו במשמורת בתי הסוהר עד להסגרתם בפועל.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 30 יום מהיום.

**ניתנה היום, כ"ו טבת תשע"ט, 03 ינואר 2019, במעמד
ב"כ הצדדים והמשיבים.**